

EURASIA
CENTER

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. január 25–31.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

Ukrajna és a USAID	4
Kelet-Ázsia.....	10
Dél-Ázsia	14
Délkelet-Ázsia.....	18
Közel-Kelet.....	25
Oroszország és a posztsovjet térség	29
Impresszum	33

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Ukrajna és a USAID

Seremet Sándor, Klemensits Péter, Nagy Angelina, Sárkány László,
Szakáli Máté, Veres Szabolcs

Ukrajna és a USAID

„2025. február 7-én, pénteken, keleti idő szerint 23:59-kor a USAID összes közvetlen alkalmazottja adminisztratív szabadságra kerül világszerte, kivéve a küldetéskritikus funkciókért, az alapvető vezetésért és a speciálisan kijelölt programokért felelős kijelölt személyzetet.” – áll az Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Ügynöksége felfüggesztett [honlapján](#). Az Egyesült Államok új külügyminisztere Marco Rubio január 31-én [elrendelte](#) a USAID által finanszírozott külföldi segélyprogramok, valamint minden új finanszírozási kötelezettség szüneteltetését. A rendelet elveikben 90 napra szól. Bár a USAID globális szinten fejtette ki tevékenységét és segélyprogramjait, a politikai teret a legnagyobb mértékben Ukrajna helyzete rázta meg. Ukrajnának ugyanis az Egyesült Államok a legnagyobb donora, és csak a USAID a háború kitörése óta több tíz milliárd dollárral [finanszírozta](#) az ukrajnai projekteket. Ezeknek a legnagyobb része több mint 30 milliárd dollár közvetlen költségvetési támogatás volt, amelyből iskolák, óvóhelyek kerültek felújításra és fenntartásra, korszerű orvosi felszerelést vásároltak kórházak számára, valamint egyéb, többek közt energetikai, infrastruktúra fejlesztést és felújítást finanszíroztak. Ezen kívül további 2,6 milliárd dollár humanitárius segélyt, 5 milliárd dollár fejlesztési segélyt is folyósítottak Ukrajnának.

2024-ben Ukrajna 6,05 milliárd dollárt [kapott](#) USAID-programokon keresztül, amelyből 3,9 milliárd dollár közvetlen költségvetési támogatást kapott – ez egy visszavonhatatlan támogatás a nem katonai kiadásokra. 2024. december 31-én 39 USAID program volt folyamatban Ukrajnában, összesen 4,28 milliárd dolláros költségvetéssel. Ezek legnagyobb részét, a gazdasági projektek, valamint demokrácia és emberi jogok védelme volt, furcsa mód pont a humanitárius projektek kapták a legkevesebb finanszírozást. Ukrajnában a civil társadalom, valamint a demokrácia és emberi jogi aktivista programok és az őket támogató médiumok többsége ezekből a programokból tartotta fenn magát így azok működése és működtetése kérdésessé válik. Az ukrajnai szakértők egy része úgy véli, hogy ez akár pozitív hatással is lehet a belpolitikai folyamatokra, ugyanis a rendkívül kiterjedt médiahálózat, amely a demokrata adminisztráció liberális külpolitikája jegyében tevékenykedett igen komoly befolyással volt az ukrán politikai életre gyakran a legkonfrontatívabb hangot megütve akár az orosz, vagy más ukrajnai nyelvi közösségek, vallási felekezetek vagy szomszédos országokkal szemben. A USAID infrastrukturális, egészségügyi és humanitárius programjainak a kiesése viszont komoly érvágást jelent Ukrajna számára.

Milyen szerepet tölt be a USAID Ázsiában?

Kelet-Ázsia

A kelet-ázsiai térségben a USAID dél-koreai és japán kormányzati és fejlesztési szervezetekkel való bilaterális és trilaterális együttműködések formájában volt jelen harmadik országok megsegítésére. Dél-Korea egykor maga is USAID-támogatásokban részesült, de azóta végbement gazdasági fejlődésének köszönhetően donorrá vált, a USAID-del partnerségben pedig olyan kezdeményezéseket támogatott, mint a kiberbiztonság fejlesztése, a klímaváltozás negatív hatásainak mérséklése, illetve egészségügyi rendszerek megerősítése a dél-kelet-ázsiai és az afrikai térségben. Japán jellemzően szintén donorként működött együtt

a USAID-del, de természeti katasztrófák – legutóbb például a 2024. január 1-ji, Japán középső részét megrázó földrengés idején – maga is részesült támogatásban az amerikai szervezet részéről.

Ami Kínát illeti, a USAID thaiföldi kirendeltségén keresztül fejtett ki Peking által tevékenységet elsősorban tibeti közösségek és Tajvan támogatására és határokon átívelő, globális jelentőségű kihívások, például fertőző betegségek megállítására. [Sajtóreakciók](#) alapján a USAID felfüggesztése visszavetheti az Egyesült Államok *soft power*ét az ázsiai-csendes óceáni térségben, olyan vákuumot létrehozva, melyet egyéb aktorok, elsősorban Kína tölthet be például az Övezet és Út kezdeményezésén keresztül.

Dél-Ázsia

A USAID [létfontosságú szerepet játszik](#) az ázsiai országokkal való partnerségben annak biztosítása érdekében, hogy ezek a fejlesztési döntések segítsék hosszú távú sikereik megvalósítását és az önállóság felé vezető útjukat. A USAID Dél-Ázsiában számos tevékenységet végez, amelyek a régió gazdasági fejlődését, társadalmi jólétét és politikai stabilitását célozzák. [India esetében](#) kiemelendő 1. a támogatás a kis- és középvállalkozások fejlesztésében, fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok terjesztésében. 2. Programok a HIV/AIDS, tuberkulózis és a születési egészség javítására. 3. Programok a lányok oktatásának ösztönzésére és a technikai képzés fejlesztésére. 4. Az éghajlatváltozás hatásainak csökkentését célzó projektek, például a megújuló energiaforrások népszerűsítése.

[Banglades vonatkozásában](#) a következő tevékenységek támogatása bír jelentőséggel: 1. Csecsemő- és anyai halálozás csökkentésére irányuló programok, oltási kampányok. 2. A vízhez való hozzáférés javítása és a szennyvíz kezelésének fejlesztése. 3. A ruházati ipar és más szektorok támogatása, munkahelyteremtési programok.

[Pakisztán esetében](#) a következő területeken fejt ki támogató tevékenységet: 1. a politikai intézmények megerősítése és a jogállamiság előmozdítása. 2. Az egészségügyi és oktatási infrastruktúra fejlesztése, különös figyelemmel a vidéki területekre. 3. Vízgazdálkodási projektek, amelyek a vízhiány problémáját hivatottak kezelni.

[Nepál vonatkozásában](#) kiemelhető a 1. Programok a földrengések és egyéb természeti katasztrófák utáni helyreállítás érdekében. 2. A hozzáférés javítása az alap- és középfokú oktatáshoz, különösen a hátrányos helyzetű csoportok számára. 3. Az agrárszektor erősítése és a helyi vállalkozások támogatása.

[Bhutánban](#) a zöld technológiák és a megújuló energiaforrások népszerűsítése, a fenntartható turizmus fejlesztése a gazdaság diverzifikálása érdekében, valamint további olyan programok, amelyek a biológiai sokféleség védelmét célozzák.

A [Maldív-szigeteken](#), az éghajlatváltozás hatásainak csökkentésére irányuló projektek, például a tengerszint-emelkedés kezelését célzó projektek, valamint a turizmustól való függőség csökkentése érdekében új iparágak fejlesztése kapott prioritást.

Ezek a tevékenységek mind hozzájárulnak a régió fejlődéséhez és stabilitásához, segítve a helyi közösségeket a kihívások leküzdésében.

Délkelet-Ázsia

Délkelet-Ázsia lakossága 673 millió fő, és amely együttesen az ötödik legnagyobb globális gazdaságot képviseli. A világ egyik leggyorsabban növekvő regionális gazdaságaként az ASEAN 10 tagállama több mint 3 ezermilliárd dolláros gazdaságot és hatalmas piacot jelent az amerikai termékek számára. Közel 42 000 amerikai vállalat exportál Délkelet-Ázsiába, ami 600 000 amerikai munkahelyet [támogat](#).

Az Egyesült Államok Indo-csendes-óceáni térséggel kapcsolatos stratégiai megközelítésének részeként az Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Ügynöksége ([USAID](#)) prioritásként kezeli az ASEAN-nal való együttműködést. A USAID 15 kétoldalú missziót [működtet](#) Indonéziában, Kambodzsában, Kelet-Timorban, a Fülöp-szigeteken és Vietnámban. A USAID az ASEAN közötti partnerség 2020-ban szintet lépett, amikor a USAID és az ASEAN aláírta az első, öt évre szóló, 50 millió dolláros regionális fejlesztési együttműködési [megállapodást](#) a regionális kihívások, a gazdasági integráció és a jogállamiság támogatása érdekében, hogy a nemzeti ágazati megközelítéseket befolyásoló szakpolitikákat alakítsanak ki.

A USAID-ASEAN közös együttműködési tevékenységek közé tartozik 1) *Az emberkereskedelem elleni küzdelem*: A USAID az ASEAN transznacionális bűnözéssel és emberi jogokkal foglalkozó tisztviselőivel együtt dolgozik a nemzeti szintű végrehajtásra szabott regionális iránymutatások végrehajtásán az emberkereskedelem áldozatainak kezelésére vonatkozó előírások harmonizálása érdekében. 2) *A gazdasági integráció előmozdítása*: a USAID támogatja az [ASEAN egyablakos rendszerét](#), a kereskedelem megkönnyítését célzó kiemelt kezdeményezést. Az elektronikus adatcsere platform egyszerűsíti a vámkezelési eljárásokat és csökkenti a kereskedők költségeit. A USAID az amerikai vámügyi határvédelemmel közösen azon dolgozik, hogy az ASW-t összekapcsolja az amerikai váminformációs rendszerekkel az USA és az ASEAN közötti kereskedelem megkönnyítése érdekében. 3) *Az illegális halászat elleni küzdelem*: A USAID által tervezett elektronikus rendszer nyomon követi az illegálisan forgalmazott fajokat, és segíti az ASEAN-beszállítókat az EU és az USA piaci nyomon követhetőségi követelményeinek teljesítésében. 4) *Digitális konnektivitás*: A USAID támogatja az ASEAN erőfeszítéseit a regionális internetkapcsolat és -hozzáférhetőség javítására. A USAID segített az ASEAN-nak a [digitális integrációs keretrendszer](#), valamint az [ASEAN digitális integrációs index](#) nevű eszköz kialakításában. 5) *A katasztrófakockázatok csökkentésének és kezelésének, valamint az egészségügyi rendszerek koordinációjának megerősítése*: Az ASEAN természeti katasztrófákra való összehangolt reagálási képességének kiépítése érdekében a USAID Japánnal együttműködve finanszírozta egy katasztrófamegfigyelő és -reagáló rendszer telepítését az [ASEAN Humanitárius Segélyek Koordinációs Központjában](#). 6) *A vadon élő állatokkal való kereskedelem elleni küzdelem*: A USAID az ASEAN-nal együttműködve kidolgozta a vadon élő állatok és növények kereskedelmének felderítésére és megelőzésére vonatkozó [ASEAN-iránymutatásokat](#), amelyek kiemelik az országok közötti adatmegosztást, a közös együttműködést és a politikai döntéshozatali folyamatokat. 7) *A tudomány, a technológia és az innováció előmozdítása*: A USAID által támogatott tevékenységek, mint például a [Nőknek szóló tudományos díj](#) és a [Tudomány- és technológiapolitikai ösztöndíjprogram](#), előmozdítják ezeket az erőfeszítéseket. 8) *Az ifjúság elkötelezettségének növelése*: A USAID együttműködik az ASEAN-nal a fiatalok tudatosságának növelése és a közös ASEAN-identitás erősítése érdekében. Az [ASEAN Ifjúsági Társadalmi Újságíró Verseny](#) például

arra ösztönzi a fiatalokat, hogy lépjenek fel a sürgető kérdésekkel kapcsolatban, támogassák a kreatív megoldásokat, és álljanak ki a jó kormányzás és a gazdasági növekedés mellett. 9) *A megújuló energia előmozdítása*: A USAID elősegíti a hálózatra kapcsolt megújuló energiára irányuló befektetések mobilizálását.

Közel-Kelet

Az amerikai külföldi segélyek eddigi címzettjei között nagy a felháborodás, különösen a Közel-Keleten, miután a [Trump-kormányzat úgy döntött](#), hogy 90 napra felfüggeszti a Külügyminisztérium és az Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Ügynöksége (USAID) által vezetett összes segélyprogramot. Marco Rubio külügyminiszter [fenntartását](#) jelezte rámutatva, hogy a humanitárius segítségnyújtás „alapvető életmentő gyógyszerek, egészségügyi szolgáltatások, élelem, menedék és megélhetési segítség, valamint az ilyen segítségnyújtáshoz szükséges készletek és ésszerű adminisztratív költségek.”

Ami a [Közel-Kelettel kapcsolatos USAID befagyasztást](#) illeti, az nem vonatkozik a Pentagon által irányított külföldi katonai finanszírozásra (FMF), amely magában foglalja Egyiptomnak, Jordániának és Libanonnak nyújtott katonai segítséget. Az FMF fő kedvezményezettje továbbra is Izrael, amely évente 3,3 milliárd dollárt kap. A legjelentősebb hatása a segélyek jordán, libanoni, iraki és palesztin címzettjeire, valamint a többoldalú és non-profit szervezetekre van, amelyek specifikus programokban részesülnek. Különösen az Egyesült Nemzetek Palesztina Menekülteket Segítő és Munkaügyi Ügynöksége ([UNRWA](#)). A Trump-kormányzat [állítólag biztosította](#) a közel-keleti kormányokat, hogy a segélyezést a felülvizsgálat után újra indítsák.

A közel-keleti régióban különösen az [északkelet-szíriai Al-Hol menekülttábornak](#) döntő fontosságú segítségnyújtás, amely 40 000 embernek, főként nőknek és gyerekeknek ad otthont az Iszlám Állam (IÁ) csoport által korábban ellenőrzött területeken. A külföldi segélyek befagyasztása [kockázatot jelent az Egyesült Államok szíriai érdekeire](#) nézve is. Ez egy kritikus időszak Szíria számára, miután az Aszad-rezsim tavaly év végén összeomlott, és új ideiglenes kormányt hoztak létre Ahmed al-Shara vezetésével. Szíria – és az Egyesült Államok regionális és európai partnerei – bíznak abban, hogy az Egyesült Államok élen jár a szankciók enyhítésére irányuló erőfeszítésekben, hogy lehetővé tegye a kereskedelem és a befektetések beáramlását az országba, és megerősítse az államépítési folyamatot. A Trump-kormányzat külföldi támogatásának befagyasztása azonban veszélyeztetheti Szíria törékeny fellendülését. Januári megerősítő meghallgatásán [Marco Rubio amerikai külügyminiszter ismertette prioritásait](#) egy olyan szíriai kimenetel érdekében, amely kedvező az Egyesült Államok érdekeinek, és ami még fontosabb, a szíriai népnek. Rubio leírt egy olyan végjátékot, amelyben Szíria nem szárazföldi híd az iráni meghatalmazottak számára, nem sakktábla a külföldi beavatkozásokhoz, és nem kábítószer- és terrorexportőr. A jövőben az Egyesült Államoknak az országnak nyújtott humanitárius és gazdasági segítségét jobban össze kell hangolni olyan egyértelműen azonosítható célokkal, amelyek segítik a szíriai népet, miközben előmozdítják az Egyesült Államok érdekeit egy stabil és békés Szíriában.

Közép-Ázsia

A USAID közép-ázsiai szerepvállalása az 1990-es évek elején, a Szovjetunió összeomlása után kezdődött. Amint az újonnan függetlenné vált Kazahsztán, Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Türkmenisztán és Üzbegisztán megjelent, a USAID lépett be a piacgazdaságra és a demokratikus kormányzási rendszerekre való átmenetük támogatására.

A USAID kezdetben a humanitárius segítségnyújtásra és az azonnali gazdasági kihívások kezelésére összpontosított. Az idő múlásával az ügynökség szerepe a fejlesztési kezdeményezések szélesebb körét ölelte fel, beleértve a következőket: 1.) Gazdasági reformok és privatizáció, 2.) Demokratikus intézményépítés, 3.) Az egészségügyi rendszer fejlesztése, 4.) Oktatási szektor támogatása, 5.) Környezetvédelmi erőfeszítések

Közép-Ázsiában a USAID nem csak a kormányokkal, hanem a magánszektorral is együttműködik a regionális piacok bővítése érdekében. Emellett az amerikai állami szerv közép-ázsiai tevékenységének fókuszában állnak még a regionális energetikai- és vízügyi együttműködések, valamint a szociális szolgáltatások támogatása. Ugyanakkor a USAID-nek Közép-Ázsiában úgynevezett „különleges” feladata is van, hogy az amerikai csapatok afganisztáni kivonulását követően segítse Afganisztánnak a régióval történő kapcsolatainak a konszolidálását.

A USAID közép-ázsiai tevékenységét gyakran illetik „egy misszió négy országban” névvel, ugyanis az amerikai állami szerv Közép-Ázsia öt országában öt központi irodával négy országban van jelen. Ezek az irodák a Asztanában, Dusanbéban, Asgabatban, Taskentben, valamint regionális irodaként Almatiban találhatóak meg. A szerv programjait Kirgizisztánban egy független USAID-misszió vezeti.

A gyorselemzést készítette: Seremet Sándor, Klemensits Péter, Nagy Angelina,
Sárkány László, Szakáli Máté, Veres Szabolcs

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

A Korea Nemzetközi Kereskedelmi Szövetség Dél-Afrikában hoz létre kirendeltséget

Chang Dong-woo, Yonhap News Agency, 2025. január 27.

A Korea Nemzetközi Kereskedelmi Szövetség (KITA) bejelentette, hogy idén új irodát nyitnak a dél-afrikai Johannesburgban, hogy erősítsék a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat az afrikai országokkal. A bejelentésre a Dél-Korea-Afrika gazdasági együttműködés tanácsának találkozóján került sor. A KITA ezzel első ízben hoz létre olyan kirendeltséget, amely kimondottan az afrikai országok piacára való kijutásban segítkezik majd a dél-koreai vállalatoknak, emellett elősegíti a kapcsolatokat afrikai gazdasági szervezetekkel és azonosítja az üzleti lehetőségeket az olyan kulcságazatokban, mint a mezőgazdaság, energia és infrastruktúra. Az afrikai kontinens növekvő jelentőségét a globális kulcsállami ambíciókkal rendelkező Dél-Korea is felismerte, az utóbbi pár évben pedig külpolitikai prioritássá emelte és látványosan fokozta vele együttműködését.

Forrás: [KITA to open Johannesburg office to strengthen ties with Africa](#)

A kínai DeepSeek megrázta a techvilágot

People's Daily Online, 2025. január 30.

Január 20-án bocsátotta piacra mesterséges intelligencia-modelljét a DeepSeek kínai technológiai startup, amely nemcsak kiemelkedően pontos munkavégzésre alkalmas, hozva a legfejlettebb MI-modellek szintjét, de jóval költséghatékonyabb is. A DeepSeek sikere megkérdőjelezi a mesterséges intelligenciával kapcsolatos eddigi paradigmákat, miszerint a nagyobb, zárt forráskódú modellek a leghatékonyabbak. Az innováció egyúttal jelzi a nyílt forráskódú MI-modellek térhódítását és Kína vezető szerepét a mesterséges intelligencia-kutatás terén, még a technológiát érintő szankciók ellenében is.

Forrás: [Explainer: Why is Chinese AI startup DeepSeek shaking up the tech world?](#)

A Toyota 2024-ben is a világ elsőszámú autógyártója volt

Kyodo News, 2025. január 30.

A Toyota 2024-ben is, ötödik egymást követő éve a világ legtöbb autóját értékesítő gyártója volt, 10,82 millió eladott járművel. Az eredmény egyik fontos oka a hibrid járművek iránti masszív kereslet, a hibrid autók eladása 21,1%-kal nőtt tavaly, ami segített ellensúlyozni a gyengébb szereplést a kompetitív kínai piacon. Második helyen a német Volkswagen csoport végzett 9,03 millió, harmadik helyen pedig a dél-koreai Hyundai csoport 7,23 millió eladott autóval. Eközben a kínai BYD megelőzte a Hondát, a Nissant és a Suzukit, és 4,27 millió járművet értékesített, ami 41,3%-os növekedést jelent, kiemelve a kínai EV-óriás gyors felemelkedését. Globális termelésének 7,8%-os visszaesése ellenére a Toyota továbbra is domináns, ami a hibrid autók piacán való erős jelenlétének köszönhető a globális EV-kereslet lassulása közepette.

Forrás: [Toyota remains world's top automaker in 2024 as China's BYD emerges](#)

Kína exportja több mint 160 ország vonatkozásában növekedett

China Daily, 2025. január 31.

Kína külkereskedelme több mint 160 országgal mutatott növekedést 2024-ben, összességében pedig 7,1%-kal nőtt tavaly. A legmagasabb növekedés Brazíliába, az Egyesült Arab Emírségekbe és Szaúdi Arábiába irányuló export esetében jelentkezett, ebben a sorrendben 23,3%-kal, 19,2%-kal és 18,2%-kal. Az Övezet és Út Kezdeményezés partnerországaival 9,6%-kal nőtt Kína exportja, de az Európai Unióba és az Egyesült Államokba irányuló exportja is 4,3%-kal és 6,1%-kal emelkedett. A fokozódó kereskedelmi háborús tendenciák ellenére tehát Kína tovább erősítette kulcspozícióját a nemzetközi kereskedelemben.

Forrás: [China's exports to over 160 countries, regions achieve growth in 2024](#)

Trump és Ishiba találkozója

Asahi Shimbun, 2025. február 1.

Január 31-én Donald Trump megerősítette, hogy február első hetében fogadja a japán miniszterelnököt Washingtonban. A találkozóra február 7-én fog sor kerülni, Ishiba fő célja pedig az lesz, hogy jó kapcsolatokat próbáljon kialakítani az újonnan beiktatott amerikai elnökkel, és felmérje, mire számíthat az új adminisztrációtól legfőképp védelem- és kereskedelempolitika terén, ugyanis a kilátásba helyezett amerikai intézkedések negatívan érintenék Japánt. Ishiba várhatóan a japán vállalatok jelentős amerikai befektetéseivel, illetve a védelmi kiadások növelésével érvelve igyekszik majd minél kedvezőbb helyzetbe hozni országát és legfőképpen a japán vállalatírákat, ugyanakkor a Trump külpolitikája által felfokozott régiós bizonytalanságok arra készíthetik, hogy a biztonsági kockázatok csökkentése érdekében normalizálja kapcsolatait Kínával.

Forrás: [Trump says Japan's prime minister will visit him next week](#)

Dél-Korea megelőzte Japánt egy főre jutó GDP terén

The Korea Times, 2025. február 2.

Dél-Korea egy főre jutó GDP-je 2024-ben elérte a 36 024 dollárt, megelőzve Japánt és Tajvant, amely főként a kereskedelmi feltételek javulásának köszönhető. A félvezetők magasabb exportára, valamint az alacsonyabb nyersanyagimportköltségek – például kőolaj tekintetében – hozzájárultak ahhoz, hogy a 2023-as évhez képest 1,28%-os növekedést mutasson a dél-koreai GDP. A koreai won leértékelődése negatívan befolyásolta a végleges GDP-adatot, amely a won bezuhanása nélkül akár a 37 641 dollárt is elérhette volna. A dél-koreai kormány a 2025-ös évben további növekedésre számít, a gazdaság tartós fellendüléshez azonban szakértők szerint a kiemelt ágazatokba csatornázott többletköltségvetés és a monetáris lazítás is szükséges.

Forrás: [Korea overtakes Japan in per capita GDP on improved trade terms](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

A világ 10 legerősebb légierővel rendelkező országa között található India és Pakisztán

Cherry Gupta, The Indian Express, 2025. január 30.

A légierő régóta meghatározó tényezője a globális dominanciának, a 20. század eleje óta kulcsszerepet játszik a hadviselésben, és világszerte a fegyveres erők alapvető eszközeinek bizonyul. Annak érdekében, hogy lássuk melyik nemzet rendelkezik a legjelentősebb légi dominanciával, a GlobalFirepower 2025 összeállította a különböző országok teljes repülőgépfloTTáját részletező adatokat. Az Egyesült Államok páratlan légi erővel büszkélkedhet, amely a globális katonai kiadások közel 40%-ának köszönhetően felülmúlja Oroszországot, Kínát, Indiát, Indonéziát, Dél-Koreát és Japánt együttes légi képességeit. A második helyen Oroszország áll, amely Amerika légi kapacitásának mintegy harmadával rendelkezik, őt követi Kína, amely globálisan a harmadik helyet foglalja el a légi erő tekintetében, és jelentős technológiai beruházások révén gyorsan fejleszti képességeit. A flotta modernizálása és képességeinek fejlesztése iránti elkötelezettségét tükrözi, hogy India a világ negyedik legerősebb, legnagyobb légierővel rendelkező országa. Újdelhi a 0,1184-es globális tűzerő-index pontszámmal jelentős katonai hatalommá vált, ami nagyrészt annak köszönhető, hogy az egyik legnagyobb katonai költségvetéssel rendelkezik, miközben nagy szerepet kap a modernizáció, és a technológiai innováció.

Forrás: [Top 10 most powerful countries by military aircraft fleet in 2025: India secures a spot in top 5](#)

Kínai cég 340 millió dollárt fektet be a pakisztáni EV-szektorba

Pakistan Today, 2025. január 30.

Egy kínai csoport 340 millió dolláros beruházást jelentett be a pakisztáni elektromosjármű-ágazatban, amelynek célja egy gyártóüzem létrehozása és töltőállomások hálózatának kiépítése országszerte. A bejelentés egy sajtótájékoztatón hangzott el, amelyen prominens üzleti vezetők, köztük Arif Habib, Zubair Tufail, Khalid Tawab és Mirza Ishtiaq Baig vettek részt Karacsiban. A beruházás a pakisztáni Malik csoport és a kínai ADEN csoport közös kezdeményezésének része. A Malik Group elnöke, Malik Khuda Bakhsh közzétette, hogy az első 30 töltőállomásból álló tétel a következő 10 napban érkezik Kínából, és a telepítés országszerte megkezdődik. Az első állomás már üzemel Karacsiban, és Lahore is követni fogja. Yasser Bhambani, az ADEN Group vezérigazgatója ismertette a beruházás pénzügyi lebontását, amelyből 90 millió dollárt a 3000 töltőállomás telepítésére, 240 millió dollárt pedig az EV-gyártó üzemre különítettek el. A vállalat célja, hogy 2025 decemberére megkezdje a gyártást, az éves kapacitás 72 000 jármű lesz. A helyi piacon kívül a vállalat a Közel-Keletre, Srí Lankára és Bangladesbe is tervezi exportálni a járműveket.

Forrás: [Chinese firm to invest \\$340 million in Pakistan's EV sector](#)

Az indiai-indonéziai együttműködés előtt álló kihívások

Sudha Ramachandran, The Diplomat, 2025. január 28.

Prabowo Subianto indonéz elnök január 23-26-a között Újdelhiben tett látogatásán a két fél megállapodott a tengeri és kiberbiztonság, a védelmi célú gyártás és az ellátási láncok fejlesztése terén folytatott együttműködés elmélyítéséről. Öt egyetértési nyilatkozat aláírása mellett, amelyek a tengeri biztonság és védelem, az egészségügy, a hagyományos orvoslás, a digitális fejlesztés és a kulturális csere terén történő együttműködést irányoznak elő, a két fél „megállapodott abban, hogy együttműködnek az online radikalizálódás terjedésének megakadályozásában és a szélsőséges ideológiák elleni mechanizmusok megerősítésében.” Prabowo elmondta, hogy országa infrastrukturális ágazata, beleértve a kikötőket, repülőtereket és vasutakat, nyitott az indiai üzlet előtt. A várva várt, több millió dolláros üzlet bejelentése, amely az Indonézia által Indiában gyártott BrahMos szuperszonikus cirkálórakéta megvásárlásával kapcsolatos azonban nem történt meg. Prabowo látogatása során jóllehet találkozott a BrahMos vezérigazgatójával Narendra Modi indiai miniszterelnök jelenlétében, és egy magas szintű delegáció az indonéz haditengerészet főparancsnoka, Muhammad Ali admirális vezetésével meglátogatta a BrahMos létesítményt. Az egyik jelentés szerint a tárgyalásokon „nem sok előrelépés történt”. Néhány héten belül egy magas szintű indonéz védelmi delegáció látogat Indiába, hogy folytassák a védelmi együttműködésről szóló megbeszéléseket. Egy, a BrahMos-tárgyalásokat ismerő forrás szerint „az indonézek Kínával szembeni óvatossága és a pénzügyi korlátok” állnak a BrahMos rakéták megvásárlásától való tartózkodásuk hátterében. „A pénzügyi megfontolásokat némileg sikerült áthidalni azzal, hogy India valószínűleg hitelkeretet kínál nekik a rakéta megvásárlásához” – mondta, de az indonézek további megbeszéléseket akarnak. A Kína reakciójától való óvatosság kérdése tehát a legfőbb fennmaradó akadály. Ezt nem lesz könnyű elhárítani – tette hozzá a forrás. Úgy tűnik, hogy a stratégiai fontosságú Sabang kikötőprojektben is kevés előrelépés történt, bár a kikötő közös fejlesztéséről szóló megvalósíthatósági jelentés 2023 májusában elkészült. Ez a helyzet az indonéziai Aceh tartomány és az indiai Andaman- és Nikobár-szigetek közötti összeköttetési kezdeményezésekkel is.

Forrás: [Challenges Ahead for India-Indonesia Cooperation](#)

India teszteli az első közvetlen vonatjáratot Delhi és Kasmír között

Dhaka Tribune, 2025. január 29.

A hétvégén befejeződött az indiai Katra és Srinagar vasútállomások közötti új vonal utolsó próbaútja. A vasútvonal, amelyet Narendra Modi miniszterelnök a jövő hónapban avat fel, az utolsó lépést jelenti a főváros, Újdelhi és az indiai igazgatás alatt álló Kasmír vonatközlekedéssel való összekötésében. Ha üzembe helyezik, mintegy 13 óra alatt lehet majd megtenni a 800 kilométeres utat Újdelhitől Srinagárig, az északi Dzsammu és Kasmír állam legnagyobb városáig. Ez a szolgáltatás lezárja a 272 kilométeres Udampur-Srinagar-Baramulla vasúti összeköttetés befejezésére irányuló, három évtizedes építkezést. Az útvonal költségeit 4,28 milliárd dollárra becsülik. „Dzsammu és Kasmír integrálása az országos vasúthálózatba monumentális lépés az indiai vasútnak a hatékonyság, a sebesség és az utasélmény terén világelsővé válása felé” – mondta a miniszterelnök. A Vande Bharat Expressz próbaútja 22 kocsiból állt, 18 légkondicionált kocsival, két csomagszállítóval és két mozdonnyal. A vonal 943 hídon, köztük a Chenab hídon, a világ legmagasabb vasúti hídján, és 38 alagúton halad át. A projekt tisztviselői szerint mérnöki bravúr volt a régió nehéz himalájai terepén és szélsőséges időjárásán keresztül vasúti pályát építeni. A vasúti kocsikat kifejezetten úgy kellett megtervezni, hogy ellenálljanak a Dzsammu és Kasmírban uralkodó zord téli körülményeknek. A kocsikat fejlett fűtőrendszerrel szerelték fel, amely megakadályozza a víztartályok befagyását, és a vonat speciálisan tervezett, háromrétegű szélvédője automatikusan leolvad. A helyi idegenforgalmi ágazat képviselői abban bíznak, hogy a vonat a légi közlekedéshez képest alacsonyabb viteldíjai elérhetőbbé teszi Kasmírt sokak számára, és növelik a szezonon kívüli turizmust. Azt is remélik, hogy az új vasútvonal lehetővé teszi a helyben előállított termékek gyorsabb és olcsóbb szállítását India nagy piacaira, ezáltal csökkentve a szállítás során keletkező romlást és hulladékot. Kasmír India legnagyobb alma-, dió-, mandula- és sáfránytermelője, de az iparág szenvedett a magas szállítási költségek és a Jammu-Srinagar autópályán tapasztalható késések miatt.

Forrás: [India tests first direct train linking Delhi and Kashmir](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

A thai jegybank kormányzója a növekedési és kriptokockázatokra figyelmeztetett

Infoquest, 2025. január 30.

A Bank of Thailand (BOT) korábban úgy becsülte, hogy a thaiföldi gazdaság idén 2,9%-kal fog növekedni, ami alacsonyabb a pénzügyminisztérium 3%-os előrejelzésénél. A BOT kormányzója, Sethaput Suthiwatanaruput azonban elmondta, hogy fennáll a kockázata annak, hogy a tényleges adat alacsonyabb lesz, és közelebb lehet a 2,7%-hoz, mivel az utolsó negyedévben a növekedés valószínűleg alacsonyabb volt a korábban becsülnél, főként a vártnál gyengébb fogyasztás miatt. Sethaput elmondta, hogy a thaiföldi gazdaság a gyenge fogyasztás miatt idén 2,9%-nál kisebb mértékben növekedhet. „A kormányzati kieszáraztatásnak és a gazdaságélénkítő intézkedéseknek kisebb hatása volt, mint amire számítottunk” – mondta a BOT kormányzója, hozzátéve, hogy a pénz egy részét az adósságok törlesztésére használták fel, ami nem ösztönözte a fogyasztást a kívánt módon. Eközben Sethaput megemlítette a BOT monetáris politikai irányvonalát is, mondván, hogy összességében semleges marad, és arra számít, hogy az infláció idén 1,1%-ra emelkedik, ami az 1-3%-os céltartományon belül van. A BOT azonban továbbra is aggódik a baht volatilitása miatt, annak ellenére, hogy nem állapított meg megfelelő szintet a valuta számára. Sethaput elmondta, hogy az átfogó képet tekintve a BOT úgy látja, hogy a jelenlegi irányadó kamatláb megfelelő, és képes egyensúlyt teremteni a különböző tényezők között. Ha azonban a helyzet megváltozik, a BOT készen áll a kiigazításra. A BOT kormányzója azt is elmondta, hogy Thaiföld devizatartalékai, amelyek január közepén mintegy 237 milliárd dollárt tettek ki, „erős és stabil” tényezőt jelentenek a nagy gazdasági bizonytalanság idején. A jegybankelnök, akinek öt éves megbízatása szeptemberben lejár, elmondta, hogy Donald Trump visszatérése az Egyesült Államok elnöki tisztségébe további bizonytalanságot okozott, de még túl korai lenne felmérni, hogy ez milyen hatással lesz Thaiföldre. Sethaput azt is megismételte, hogy a BOT továbbra is szkeptikus a kriptovalutákkal kapcsolatban, annak ellenére, hogy a kormány támogatja azokat mint alternatív fizetési rendszert, és tervezi a digitális eszközök tesztelését Phuket tartományban. Szerinte a kriptovalutáknak nincs értékállóságuk, és az őket támogató technológia még nem skálázható, ami a fizetési rendszer széttöredezéséhez vezethet, megjegyezve, hogy a jelenlegi PromptPay rendszer már jól működik.

Forrás: [ผู้ว่าฯบพท.เตือนศก.ไทยปีนี้อาจโตต่ำกว่า 2.9% แม้รบ.แจกเงิน, ลังเลใช้คริปโทฯ เหตุมูลค่าไม่มั่นคง](#)

Indonéziának 6-7%-os éves gazdasági növekedésre van szüksége a közepes jövedelműek csapdjából való kitöréshez

Elsa Catriana & Teuku Muhammad Valdy Arief Tim, Kompas, 2025. január 30.

A Nemzeti Fejlesztési Tervezési Minisztérium (Bappenas) szerint az indonéz gazdaságnak 6-7%-kal kell növekednie ahhoz, hogy kikerüljön a közepes jövedelem csapdjából. A közepes jövedelemcsapdjából való kilépés fontos az Arany Indonézia vízió megvalósítása érdekében, amely a százéves évfordulóra, azaz 2045-re egy szuverén, fejlett, igazságos és virágzó nemzetet irányoz elő. "Már csak körülbelül 21 évünk van hátra (2045-ig). Ehhez ki kell tudnunk törni a közepes jövedelem csapdjából, legalább 6-7%-os gazdasági növekedéssel" – mondta csütörtökön itt Eka Chandra Buana, a minisztérium makrofejlesztési tervezésért felelős helyettese. Ha a gazdaság 7%-kal nő, Indonézia 2040 előtt kikerülhet a közepes jövedelemcsapdjából – magyarázta. Ha 6%-kal nő - tette hozzá -, akkor az ország ezt 2041 körül érheti el. A kormány számos célt tűzött ki annak érdekében, hogy 2045-re fejlett orszaggá váljon: az egy főre jutó Gini jövedelem 30 300 dolláros szintjének elérése, a szegénység és az egyenlőtlenség közel nulla százalékra csökkentése, valamint a humán tőke növelése. Indonézia igyekszik, hogy növelje befolyását és vezető szerepét a régióban, valamint fenntartható környezetgazdálkodásra és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére törekszik. E cél eléréséhez számos kihívást kell leküzdeni – tette hozzá. Először is, Indonézia még mindig viszonylag le van maradva más országoktól az inkluzív növekedés tekintetében. Másodszor, a jövedelmi egyenlőtlenségek Indonéziában a második legmagasabbak más országokhoz képest. Ezenfelül a termelékenység is alacsony, annak ellenére, hogy jelentős tőkével rendelkezik. "Ha összehasonlítjuk a régió más országaival, Indonézia az alacsony humántőke-indexszel némileg lemarad" – jegyezte meg. "Ha megnézzük, hogy a középosztálybeli népesség hogyan csökken, ez most talán egy tendenciaszerű téma. Ha megnézzük a különböző híreket, hogy megszűnik a foglalkoztatás) több millió ember. Ezek kihívások a gazdaság számára a jövőben" - tette hozzá Buana. Emellett a geopolitikai és geoökonómiai helyzet is kihívást jelent Indonézia gazdasági növekedésének felgyorsítása szempontjából, nem beszélve az ország nyugati és keleti régiói közötti nagy szakadékról.

Forrás: [Bappenas: Indonesia Harus Tumbuhkan Ekonomi 7 Persen agar Jadi Negara Maju](#)

A vietnámi IKT-ágazat 169,3 milliárd dollárt termel 2025-ben

Phi Nhat, Hanoi Times, 2025. január 20.

A vietnámi információ- és kommunikációtechnológiai (IKT) ágazat 2025-ben várhatóan 169,3 milliárd dollár bevételt fog termelni, ami 11,4%-os növekedést jelent 2024-hez képest az Információs és Hírközlési Minisztérium szerint. A minisztérium azt is kiemelte, hogy a hardver és elektronika exportja, amely az iparág kulcsfontosságú területe, várhatóan eléri a 148,5 milliárd dollárt, ami 12,3%-os növekedést jelent az előző évhez képest. Vietnám továbbra is erősíti pozícióját az IKT-szektorban, a vietnámi digitális technológiai vállalatok összbevétele 2024-ben közel 158 milliárd dollárt ér el, ami 10,2%-os növekedést jelent az előző évhez képest – közölte a minisztérium. A minisztérium jelentése szerint a hardver- és elektronikai export a becslések szerint eléri a 133,2 milliárd dollárt, ami 10,4%-os növekedést jelent 2023-hoz képest. Emellett a teljes IKT-bevételből származó hazai értékarányos részesedés az előrejelzések szerint eléri a 31,8%-ot, ami 3,1%-os növekedést jelent az előző évhez képest, ami rávilágít a hazai technológiai cégek javuló képességeire. Vietnám a digitális technológiai termékek öt kategóriájában kiemelkedő globális helyezést ért el. Konkrétan az okostelefonok exportjában a második, a számítógépalkatrészek exportjában az ötödik, a számítástechnikai eszközök terén a hatodik, az elektronikus berendezések és alkatrészek terén a nyolcadik, a szoftverkiszervezési szolgáltatások terén pedig a hetedik helyen áll az állami ügynökség szerint. 2024 végére Vietnám közel 73 800 digitális technológiai vállalkozással büszkélkedhet, ami 10,1%-os növekedést jelent az előző évhez képest, és közel 1,26 millió munkavállalót foglalkoztat az ágazatban. Az IKT-ágazat fejlődésének fellendítése érdekében Vietnám 2019-ben létrehozta a digitális technológiai vállalati közösséget a „Make in Vietnam” vízióval, amely a hazai kutatásra, innovációra és gyártásra összpontosít. A stratégia elindítása óta eltelt öt év alatt a vietnámi digitális technológiai ágazat figyelemre méltó fejlődést ért el. A helyi vállalatok egyre nagyobb mértékben fektetnek be a kutatásba és fejlesztésbe, fokozatosan elsajátítva a technológiát, hogy olyan digitális termékeket hozzanak létre, amelyek tükrözik a vietnámi identitást. Vietnám hazai hozzáadott értéke a hazai technológiai iparban 20%-ról 32%-ra emelkedett a „Make in Vietnam” kezdeményezés elindítása óta – számolt be Nguyen Manh Hung információs és kommunikációs miniszter a vietnámi digitális technológiai vállalkozások fejlesztéséről szóló hatodik nemzeti fórumon, amelynek címe „A digitális technológia elsajátítása, Vietnám digitális átalakulásának vezetése a vietnámi digitális technológiai vállalkozásokon keresztül” volt. Hozzátette, hogy a digitális vállalkozások jelenlegi számával Vietnám a fejlődő világban azon országok közé tartozik, ahol a legmagasabb az egy főre jutó digitális technológiai vállalkozások száma. 2030-ra Vietnám célja, hogy digitális technológiai iparának helyi hozzáadott értékét 50% fölé növelje, hogy elkerülje a kiszervezés buktatóit és magasabb jövedelemszintet érjen el – mondta Hung.

Forrás: [Vietnam's ICT sector to generate \\$169.3 billion by 2025](#)

Szingapúr ipari termelése idén 3%-kal nőhet

Singapore Business Review, 2025. január 28.

Az RHB szerint az egész éves ipari termelés (IP) növekedése 3%-os, míg a 2025-ös GDP-növekedés szintén 3%-os lesz. Jelentésében az RHB azt is megjegyezte, hogy a városállam 2024-es teljes évi GDP-növekedését valószínűleg felfelé módosítják a Kereskedelmi és Ipari Minisztérium (MTI) előzetes becsléséhez képest. A 2024. decemberi IP éves szinten 10,6%-kal nőtt, meghaladva a 6,4%-os éves szintű piaci várakozásokat és az RHB 3,3%-os éves szintű előrejelzését, bár a novemberi felülvizsgált 10,8%-os éves szinthez képest kissé csökkent. A növekedést az elektronikai és a közlekedésmérnöki ágazat erőteljes teljesítménye hajtotta, mindkettő kétszámjegyű növekedést mutatott, ami rávilágít az ipari bővüléshez való jelentős hozzájárulásukra. A kulcsfontosságú növekedési ágazatok közé tartozik az elektronika, a finommechanika és a közlekedésmérnökség, amelyek továbbra is profitálnak az erős világkereskedelemből és az elektronikai termékek iránti növekvő keresletből. Az elektronikai ágazat, amely a szingapúri feldolgozóipari termelés közel felét teszi ki, 14,3%-kal nőtt éves szinten, bár ez lassabb volt, mint az előző havi 31,3%-os növekedés. Szingapúr várhatóan profitál a kedvező világkereskedelmi környezetből, az Egyesült Államokban várhatóan 2%-os, Kínában pedig 4,8%-os GDP-növekedésből, amit a globális monetáris feltételek enyhülése is támogat. Az optimista kilátások ellenére a potenciális kockázatok és kihívások továbbra is fennállnak. A geopolitikai bizonytalanságok, beleértve az esetleges Trump 2.0 adminisztráció alatti potenciális kereskedelmi protekcionizmust, kockázatot jelentenek Szingapúr kereskedelemtől függő gazdaságára nézve.

Forrás: [Singapore's industrial production set to grow 3% in 2025: analyst](#)

A BDO első ASEAN fenntarthatósági kötvénykibocsátása zöld, szociális projekteket finanszírozott a Fülöp-szigeteken

Business World, 2025. január 31.

A BDO Unibank, Inc. első ASEAN Fenntarthatósági Kötvény (ASB) 2022-es kibocsátásából származó bevétel olyan projekteket finanszírozott, amelyek célja az éghajlatváltozás országra gyakorolt hatásának mérséklése és munkahelyek teremtése a rosszul ellátott közösségekben. A tőzsdén jegyzett bank szerint a bank által 2022 januárjában kibocsátott kétéves lejáratú fenntarthatósági kötvényekkel felvett 52,7 milliárd PLN allokációja része volt a közelmúltban közzétett második ASEAN Fenntarthatósági Kötvények Hatásjelentésének. „A BDO második ASEAN Fenntarthatósági Kötvény Hatásjelentése hangsúlyozza elkötelezettségünket olyan projektek finanszírozása iránt, amelyek mérhető, értelmes és hosszú távú eredményeket hoznak létre mind a környezet, mind a társadalom számára. Ez a kötvény tükrözi elkötelezettségünket a fenntartható növekedés és az inkluzív fejlődés előmozdítása iránt a nemzet különböző kulcsfontosságú iparágában” – nyilatkozta csütörtökön Federico P. Tancongco, a BDO alelnöke és megfelelőségi vezérigazgatóhelyettese. A bank tájékoztatása szerint a kibocsátásból befolyt teljes összegből 38,4 milliárd PLN olyan környezetvédelmi projekteket finanszírozott, amelyek "nap- és szélenergia-létesítményeket támogattak, amelyek jelentősen csökkentették az üvegházhatású gázok kibocsátását, és hozzájárultak a Fülöp-szigetek tisztább energiaforrásokra való átállásához" – mondta a BDO. „Az alapok energiahatékony infrastruktúrákat is finanszíroztak, például zöld épületeket, ami mérhető energiafogyasztáscsökkenést eredményezett, és elősegíti a fenntartható városfejlesztést.” Mindeközben a teljes összeg fennmaradó 14,4 milliárd PN-ét a rosszul ellátott közösségek szociális projektjeire fordították: 8,802 milliárd PN ment a mikrofinanszírozási szolgáltatásokra, 5,621 milliárd PN pedig a mezőgazdasági, halászati és élelmezésbiztonsági szektorra. „A BDO első ASB-kibocsátásával finanszírozott projektek összhangban vannak az Egyesült Nemzetek Szervezetének 17 Fenntartható Fejlődési Céljával (SDG), különösen a 7. SDG-vel (Megfizethető és tiszta energia), a 11. SDG-vel (Fenntartható városok és közösségek) és a 13. SDG-vel (Klímapolitika). Azáltal, hogy ezekre a globális prioritásokra összpontosít, a BDO továbbra is létfontosságú szerepet játszik a tőke mozgósításában az ország fenntartható fejlődése érdekében” – mondta a BDO.

Forrás: [BDO's first ASEAN sustainability bond issuance finances green, social projects](#)

A Bank of Singapore hat kinevezéssel erősíti közel-keleti és GCC-tevékenységét Singapore Business Review, 2025. január 27.

A Bank of Singapore DIFC fióktelepe hat új kinevezést jelentett be, hogy megerősítse tanácsadói és termékkínálatát a Közel-Kelet és az Öböl-menti Együttműködési Tanács (GCC) piacain. Zeena Abou Elnaja a Julius Baer-től csatlakozik a befektetési tanácsadói csapathoz, CFA képesítéssel és a Standard Charterednél szerzett széles körű közel-keleti tapasztalattal. A GCC-országok ügyfelei számára nyújtott tanácsadói képességek fejlesztésére fog összpontosítani. Mehvish Ayub a menedzselt megoldások és alternatívák vezető szakértője. Korábban a State Street Global Advisorsnál a befektetési stratégiák MENA régióért felelős vezetőjeként dolgozott, és az alapok tanácsadásával és a megbízási megoldásokkal kapcsolatos stratégiai kezdeményezéseket fogja vezetni. Brandon Chee a részvény és strukturált termékek tanácsadásának termékszakértőjeként csatlakozik, több mint 15 éves tapasztalattal rendelkezik olyan intézményeknél, mint az OCBC és a CIMB. Anish Mehta a devizatanácsadási részlegben vállal szerepet. Több mint 15 éves tapasztalattal rendelkezik a deviza-, áru- és származékos piacokon, és Londonból érkezik, ahol a Rabobanknál dolgozott. Yasmine Omari, aki hamarosan a dubaji központ vagyontervezési vezetőjeként csatlakozik, a családi kormányzás és utódlási tervezés terén szerzett tapasztalatait az Ernst & Youngtól, valamint a PWC-nél és a Deloitte-nél betöltött korábbi pozícióit hozza magával. Fatima Al Zadjali, aki szintén hamarosan csatlakozik, a marketing és kommunikációs igazgatói posztot tölti be, és a Habib Bank AG Zürichnél szerzett magánbanki kommunikációs tapasztalattal, valamint a Standard Charterednél és a Mashreq Banknál szerzett korábbi tapasztalattal rendelkezik.

Forrás: [Bank of Singapore boosts Middle East, GCC operations with six appointments](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Orbán Viktor miniszterelnök szerint elfogadhatatlan az orosz gáz Ukrajnán keresztül érkezésének megakadályozása

Al Arabiya Net, 2025. január 31.

Orbán Viktor magyar miniszterelnök pénteken az állami rádióban kijelentette, hogy elfogadhatatlan az Ukrajnán keresztül érkező orosz gázáramlás leállítása és az ebből eredő költségnövekedés, mivel a felhasználók alternatív ellátást keresnek. „Az, hogy Ukrajna nem hajlandó átengedni az orosz gázt a területén, hogy eljusson Közép-Európába, és ezzel megemeli a gáz árát... ez elfogadhatatlan” – mondta, hozzátéve, hogy Magyarország ezért kért uniós garanciákat az energiabiztonságát illetően.

Forrás: [Hungary's Orban says not letting Russian gas flow through Ukraine 'unacceptable'](#)

Az új szaúdi himnusz Hans Zimmer zenéjével

Al Arabiya Net, 2025. január 21.

A szaúdi szórakoztató hatóság vezetője, Turki Al-Sheikh új és innovatív stílusban igyekszik bemutatni a szaúdi himnusz új változatát az egyik leghíresebb nemzetközi zeneszerző Hans Zimmer bevonásával. Az X platformon közzétett bejegyzése olyan új projekteket tárt fel, amelyekben Hans Zimmer német zeneszerzővel egyeztetett a "Joy Awards" átadási ceremónián való részvétele során, s amelyen "Életműdíjjal" tüntették ki. Al-Sheikh rámutatott, hogy hosszú megbeszélést folytatott Zimmerrel több jövőbeli projektről, köztük a szaúdi himnusz különböző hangszerekkel történő újra komponálásáról, valamint a Szaúd-Arábiai Királyság által ihletett „Arabia” című zenemű elkészítéséről. Emellett felkérte a zeneszerzőt a tervezett iszlám történelmi filmek zenéjének megírására is, mint a „Yarmouki csata” „Khalid bin Al-Walid” című filmekhez. Megemlítette még, hogy érezte Zimmer csodálatát a Szaúd-Arábiai Királyság iránt.

Forrás: [النشيد الوطني السعودي الجديد بموسيقى هانز زيمر](#)

Kína befektet az iráni megújulóenergiaágazatba

Tehran Times, 2025. január 29.

Előzetes megállapodást kötöttek a felek az Iráni Kereskedelmi, Ipari, Bányászati és Mezőgazdasági Kamara (ICCIMA) Energiaügyi Bizottsága, az Iráni Atomenergia-szervezet (AEOI) és a kínai Hainan Elite Energy vállalat képviselői részvételével zajló háromoldalú találkozón. A megbeszélések során mindkét fél megállapodott a beruházási megállapodás megszövegezésében és a tervek szerint hamarosan véglegesítik és aláírják azt. Liao Ghohui, a Hainan Elite Energy képviselője hangsúlyozta Irán elkötelezettségét a megújuló energia kapacitásának bővítése mellett, és megjegyezte, hogy cége, egy 2017-ben alapított félig állami tulajdonú entitás, szilárd ismeretekkel rendelkezik az iráni piacról. Kiemelte, hogy Irán politikája a megújuló energia szektorban kedvező környezetet biztosít a befektetésekhez. Ghohui utalt az iráni Megújuló Energia és Energiahatékonysági Szervezettel (SATBA) folytatott legutóbbi találkozására is, amely a megújuló energia kapacitásának 5000 megawattal történő bővítését tűzte ki célul. Az előzetes megállapodás szerint a beruházás 70%-át a kínai cég, a fennmaradó 30%-ot egy iráni cég fedezi. Miután visszatér Kínába, a delegáció azt is tervezi, hogy a magánszektorból is bemutat partnereket az Iránnal való további együttműködéshez. A találkozó az iráni megújulóenergiaágazatba történő befektetésekről szóló szándéknyilatkozat (MOU) kidolgozásáról és véglegesítéséről szóló megállapodással zárult, és további megbeszéléseket terveznek egy szélesebb körű együttműködési megállapodásról.

Forrás: [China to invest in Iran's renewable energy sector](#)

Az arany árfolyama Egyiptomban ma

YOUM7, 2025. január 28.

A mai jegyzett aranyárfolyam (2025.01.28.) Egyiptomban a következőképpen alakult: A 24 karátos arany 4377 fonton rögzített. A 22 karátos arany 4012 fonton rögzített. A 21 karátos arany 3830 fonton rögzített. A 18 karátos arany 3282 fonton jegyez. A bankok árfolyammozgásának stabilitása alapján az arany várhatóan viszonylagos stabilitást mutat majd az elkövetkező időszakban, azonban az árakat közvetlenül befolyásolhatja a dollár fonthoz viszonyított árfolyamának változása, ami a piacokat aggasztó várakozási állapotba hozza. Az arany az egyiptomiak egyik legfontosabb megtakarítási és befektetési eszköze, különösen a gazdasági ingadozások fényében. A közelmúltban tapasztalható árcsökkenés miatt ez lehetőséget jelenthet a nemesfémek vásárolni vagy abba befektetni kívánók számára és a szakértők továbbra is arra számítanak, hogy az elkövetkező időszakban az árak a dollárárfolyam és a devizapiac mozgásához kötődnek.

Forrás: [عيار 21 يسجل 3830 جنيهها.. سعر الذهب اليوم الثلاثاء 28 - 1 - 2025](#)

CEO: Alwaleed bin Talal herceg Kingdom Holdingja érdeklődik a TikTok iránt Al Arabiya Net, 2025. január 22.

A Kingdom Holding Company (KHC), a szaúd-arábiai herceg, Alwaleed bin Talal befektetési társaságának vezérigazgatója szerdán az Al Arabiya Businessnek elmondta, hogy a vállalat érdeklődik a TikTokba való befektetés iránt, ha Elon Musk vagy mások felajánlják. „Ha Musk vagy mások felajánlanák, kétségtelenül érdekünk fűződik ahhoz, hogy megvizsgáljuk ezt a befektetést” – mondta Talal al-Maiman, a KHC vezérigazgatója az Al Arabiya Business-nek a davosi Világgaazdasági Fórumon. A KHC részesedéssel rendelkezik Musk X-ben és xAI-ban is. A TikTok, a kínai tulajdonú, rövid videós közösségimédia-alkalmazás jövője továbbra is homályos marad. Trump aláírt egy tilalmi rendeletet, majd 75 nappal elhalasztotta a tilalom végrehajtását. A törvény a nemzetbiztonságra hivatkozott, hogy a kínai tulajdonosnak, a ByteDance-nek el kell adnia a terméket, különben betiltják az Egyesült Államokban. A cég egyesült államokbeli tevékenységének megmentése érdekében Trump felvetette az Egyesült Államok és a kínai tulajdonos, a ByteDance közötti 50-50 közötti partnerség ötletét is.

Forrás: [Prince Alwaleed bin Talal's Kingdom Holding interested in TikTok: CEO](#)

Az adat az új olaj?

Soroush Saki, Tehran Times, 2025. január 26.

A kőolajhoz hasonlóan az adat nyers formájában nem túl hasznos. Ki kell nyerni, finomítani és más terméké alakítani, hogy feltárja értékét. A számok, kattintások és egyéb nyers információk önmagukban nem jelentenek sokat. Összegyűjtésük, rendszerezésük és elemzésükkor azonban felfedhetik a mintákat, megjósolhatják a trendeket, és olyan betekintést nyújthatnak, amely alapján a vállalkozások és az egyének cselekedhetnek. Az ipari forradalom során az olaj az új technológiák és iparágak hajtóereje lett. Hasonlóképpen, a mai digitális korban az adatok az innovációt olyan ágazatokban hajtják végre, mint az egészségügy, a pénzügy, az oktatás és a szórakoztatás. A kulcs abban rejlik, hogy képes jobb döntéseket hozunk. Ugyanakkor az adatok nem mentesek a kihívásoktól. Minél inkább támaszkodunk adatokra, annál több kérdés merül fel az adatvédelemmel és az etikával kapcsolatban. Egy másik probléma, hogy nem mindenki fér hozzá egyenlő mértékben az adatok maximális kihasználásához szükséges eszközökhöz és szakértelemhez, ami tovább növelheti a szakadékot a nagyvállalatok és a kisebb szereplők között. Az adatközpontok hatalmas mennyiségű energiát is fogyasztanak a másodpercenként generált információk tárolására és feldolgozására. E kihívások ellenére az adatok és az olaj összehasonlítása rávilágít ennek az erőforrásnak az átalakító erejére. Az olajjal ellentétben azonban az adatok megújíthatók. Ha meg tudjuk találni a megfelelő egyensúlyt az innováció, az etika és a fenntarthatóság között, az adatvezérelt forradalom szebb jövőt hozhat mindannyiunk számára.

Forrás: [Why data is called the new oil](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Aktívabb kereskedelem kialakítására törekszik Azerbajdzsán és Üzbegisztán Report.az, 2025. január 29.

Azerbajdzsán gazdasági minisztere is részt vett az ankarai Törökország-Azerbajdzsán-Üzbegisztán üzleti fórumon ahol közel 200 vállalkozó jelent meg. A rendezvény fókuszában az építőipar, a textil, a gyógyszeripar és a logisztika együttműködés lehetőségei voltak. Az azerbajdzsáni miniszter mellett felszólalt Törökország kereskedelmi és Üzbegisztán befektetési minisztere is. Beszédjeikben hangsúlyozták a gazdasági kapcsolatok erősödését, beleértve az azerbajdzsáni török befektetéseket, az 500 millió dolláros tőkével rendelkező Azerbajdzsán-Üzbegisztán Befektetési Társaság tevékenységét, valamint az azeri-üzbég kereskedelem fejlesztését a *Middle Corridor*-on keresztül. Hangsúlyozták a Türk Államok Szervezetének szerepét a partnerség elmélyítésében, amely a kulturális kapcsolatokon túl egyre nagyobb szerepet vállal a tagországok gazdasági és politikai együttműködésében. Utóbbinak munkájában megfigyelőként Magyarország is egyre nagyobb aktivitást vállal.

Forrás: [В Анкаре прошел бизнес-форум Турция-Азербайджан-Узбекистан](#)

Jerevánban találkozott a grúz és örmény miniszterelnök Armenpress.am, 2025. január 30.

Jerevánban tartotta 14. ülését Örményország és Grúzia Gazdasági Együttműködési Kormányközi Bizottsága. Nikol Pasinyán és Irakli Kobakhidze miniszterelnök a kereskedelem, a közlekedés, az energia, a turizmus, a mezőgazdaság és más területeken folytatott partnerség fejlesztéséről tárgyalt. Hangsúlyozták a stratégiai partnerség, az infrastruktúra-bővítés és a regionális stabilitás fontosságát. Szóba került a határ kijelölésének és a térségben mindmáig jelen lévő feszültségek és ellentétek békés rendezésének kérdése. A felek támogatásukról biztosították egymást országaik területi integritásával kapcsolatban, valamint megerősítették azon szándékukat, hogy erősítsék az együttműködést, valamint biztosítsák a stabilitást és a fejlődést a térségben. Örményország kifejezte nyitottságát a kétoldalú gazdasági kapcsolatok mélyítésében, továbbá szándékát a fekete-tengeri energiakábel projektben való részvételre.

Forrás: [Заявления премьер-министров Армении и Грузии по итогам заседания межправкомиссии: полный текст](#)

Asztanában járt az orosz miniszterelnök

Jevgenyija Krjucskova, Kommersant, 2024. január 30.

Mihail Misusztjin orosz miniszterelnök Asztanába látogatott, ahol a kereskedelmi és gazdasági együttműködés bővítéséről tárgyalt kazah kollégájával, Olzsasz Bektenovval. Megállapodások születtek a Kazahsztánból az Orosz Föderációba irányuló húsexportra vonatkozó korlátozások részleges feloldásáról, a közlekedési infrastruktúra fejlesztéséről és a közös termelési projektekről. Kazahsztán kész bővíteni az orosz exportőrök lehetőségeit Aktau és Kuryk kikötőiben, amelyek kritikusan fontosak az orosz áruforgalom szempontjából az Észak-Dél folyosó mentén. Intenzívebbé válhatnak az energetikai projektekbe való befektetések is: tervben van egy hőerőmű építése az Inter RAO részvételével és egy atomerőmű építése a Roszatommal. Mindkét vezető megerősítette azon szándékát, hogy a gazdasági partnerség elmélyítésével 30 milliárd dollárra növeljék a kereskedelmi forgalmat.

Forrás: [Россия и Казахстан сверили взаимность](#)

Üzbegisztán elnöke a sokoldalú együttműködés további bővítésének kérdéseiről tárgyalt az Európai Tanács vezetőjével

Uzdaily, 2025. január 24.

Telefonbeszélgetésre került sor Shavkat Mirziyoyev üzbég elnök és António Costa, az Európai Tanács elnöke között, amelyen a kétoldalú és regionális kapcsolatok legfontosabb kérdései kerültek terítékre. A tárgyalás során mindkét fél elégedettségét fejezte ki, hogy az üzbég-európai együttműködések az elmúlt években új szintre léptek. A beszélgetés során mindkét fél kiemelte, hogy 2024-ben Üzbegisztán Európai Unióval folytatott kereskedelmi forgalma meghaladta a 6 milliárd eurót, az európai vállalatokkal folytatott üzbég projektek teljes volumene pedig elérte a 30 milliárd eurót. Emellett António Costa azt is elmondta, hogy 2024 során egy fontos stratégiai partnerségi megállapodás aláírására is sor került Üzbegisztán és az Európai Unió között a kritikus ásványi erőforrások területén.

Forrás: [Президент Узбекистана обсудил с главой Евросовета вопросы дальнейшего расширения многопланового сотрудничества](#)

2024-ben Üzbegisztán GDP-je elérte a 115 milliárd dollárt

Uzdaily, 2025. január 25.

2024-ben Üzbegisztán GDP-je 1 454 573,9 milliárd üzbég szom volt, ami 2023-hoz képest reálértéken 6,5%-os többlet, miközben a közép-ázsiai országban a GDP-deflátor index a 2023-as árakhoz viszonyítva 113,3%-ot tett ki, jelentette az Üzbég Statisztikai Hivatal. A közzétett adatokból az is kiderült, hogy 2024-ben Üzbegisztán GDP-je dollárban számolva nominálisan elérte a 114,96 milliárd dollárt. Az Üzbég Statisztikai Hivatal által kiadott adatok szerint 2024-ben Üzbegisztánban a mezőgazdaság, az erdészet és a halászat 0,6 százalékponttal, az ipar 1,7 százalékponttal, az építőipar 0,6 százalékponttal járult hozzá a GDP növekedéshez. A 2024-es eredmények szerint az üzbég GDP ágazati szerkezetében kisebb változások történtek. Így 2023-hoz képest a GDP ágazati szerkezetében a szolgáltató szektor részesedése 46,2%-ról 47,4%-ra, az iparé 25,3%-ról 26,4%-ra nőtt, míg a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat részesedése 21,2%-ról 19,2%-ra, az építőipar pedig 7,3%-ról 7,0%-ra csökkent. 2024-ben az egy főre jutó GDP folyó áron 39,13 millió szomot (3092,7 dollárt) tett ki. Ezen kívül a bemutatott infografikából is kiderült, hogy 2024-ben az egy főre jutó üzbég GDP reálértéken számított növekedése 2023-hoz képest 4,4% volt.

Forrás: [В 2024 году ВВП Узбекистана составил \\$114,96 млрд.](#)

A Kirgizisztán-Európa közlekedési útvonal Türkmenbashi kikötőjén is áthalad

Business Turkmenistan, 2025. január 25.

A Kaszpi-tenger partján található Türkmenbashi nemzetközi tengeri kikötő része a Kirgizisztán-Üzbegisztán-Türkmenisztán-Azerbajdzsán-Európai Unió közlekedési folyosónak, amely mára teljesen működőképes, jelentette be a türkmén miniszteri kabinet alá tartozó Közlekedési és Hírközlési Ügynökség sajtószolgálat. A kereskedelmi folyosó így lehetővé teszi az áruk Kirgizisztánból Türkmenisztánba történő szállítását, különösen Türkmenbashi kikötőjébe, majd a Kaszpi-tengeren keresztül Aljat (Azerbajdzsán) kikötőjébe, hogy tovább szállítsák Európába vagy Asztrahánba (Oroszország). A kirgiz fuvarozók jelenleg is aktívan használják ezt az útvonalat a kirgiz termékek Európába szállítására. Ugyanakkor mára ez a folyosó új lehetőségeket képes nyitni a kirgiz export diverzifikálásának céljából, például az Észak-Dél közlekedési folyosó tervezett elindítása kapcsán is. Ugyanakkor a türkmén kormány célja, hogy a Kaszpi-tenger keleti partján található Türkmenbashi kikötője egy „tengeri átjáróként” szolgáljon, amely Közép-Ázsiát és Európát köti össze tengeri, közúti és vasúti útvonalakon, és belátható időn belül a régió legnagyobb tranzit csomópontjává váljon.

Forrás: [Транспортный маршрут Кыргызстан–Европа проходит через порт Туркменбаши](#)

Üzbegisztán és Türkmenisztán megerősítette a két ország közötti együttműködések

Uzdaily, 2025. január 28.

Türkmenisztán és Üzbegisztán külügyminiszterei találkozója során több fontos dokumentum aláírására is sor került, amely a két közép-ázsiai ország közötti együttműködések erősítését célozza. A megállapodásokat Bahtijor Szaidov üzbég külügyminiszter és a türkmenisztáni miniszteri kabinet elnökhelyettese, egyben Türkmenisztán külügyminisztere Rasid Meredov írták alá. Az aláírt dokumentumok magukban foglalják az Üzbegisztán és Türkmenisztán 2025–2026 közötti időszakra szóló közös együttműködési programot, valamint a szerződéses és jogi keretek számbavételéről és javításáról szóló jegyzőkönyvet is. A külügyminiszteri találkozó során Bahtijor Szaidov üzbég külügyminiszter hangsúlyozta e megállapodások fontosságát a két nemzet közötti stratégiai partnerség elmélyítésében, amelyet mindkét ország számára a „legfontosabb prioritásnak” nevezett. Megjegyezte továbbá azt is, hogy Üzbegisztán és Türkmenisztán vezetése eddig „szilárd és hosszú távú alapot” épített ki a további együttműködések folytatásához.

Forrás: [Uzbekistan, Turkmenistan sign two key documents to strengthen bilateral cooperation](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720